

Ricard Viñes: Quatre concerts històrics

La música per a tecla, des dels seus orígens fins als nostres dies, en quatre concerts (i en un piano Érard històric).

Producció del 75è Aniversari de Ricard Viñes

Sala de Cambra

Dijous 8, 15, 22 i 29 de novembre de 2018, 20.00 h

Miquel Villalba, piano

Màrius Bernadó, concepte i reconstrucció del repertori

David Vergé, actor

75e RICARD VIÑES
ANIVERSARI (1875-1943)

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

El 22 de febrer de 1895 el jove pianista Ricard Viñes es presentava per primera vegada davant el públic de París, a la Salle Pleyel, després de guanyar el Primer Premi del Conservatori. No passaria molt de temps abans que Viñes comencés a canviar aquesta concepció del programa de concert iniciant el camí cap a una nova manera d'entendre i articular el programa del recital pianístic que culminaria amb l'esplèndida sèrie de quatre concerts que va oferir el 27 de març i el 3, 10 i 17 d'abril de 1905 a la Salle Érard, sota el títol genèric La Musique de clavier depuis ses origines jusqu'à nos jours [La música per a tecla, des dels seus orígens fins als nostres dies].

Hem volgut aprofitar la celebració del 75è aniversari de Ricard Viñes per recordar aquesta fita del pianisme del segle XX, tot reproduint íntegrament els quatre concerts que va protagonitzar el pianista lleidatà. Una autèntica història de la música per a tecla, des del segle XVI fins a la música més innovadora de principis del XX. I ho volem fer mantenint la màxima fidelitat a l'esperit dels concerts originals, una autèntica proesa que tan sols un esperit com el de Viñes podia escometre. Tal com ho va fer Viñes, les més de cinquanta obres que van formar part dels concerts de 1905, seran interpretades, durant quatre setmanes consecutives, per un únic intèrpret i utilitzant un piano d'època de la marca Érard, degudament restaurat. Una oportunitat única per comprendre perquè Viñes, amb aquesta empresa titànica demostrà ser un dels pianistes més importants de la seva generació. I la rara ocasió d'escoltar en concert la tímbrica tan particular d'un dels mítics pianos Érard.

Els Quatre concerts històrics de Viñes van tenir un gran impacte en la vida musical parisenca del moment. Tota la crítica i tot el món musical i artístic es van fer ressò d'un esdeveniment que suposava tot un repte per a qualsevol pianista. Tant pel que fa a la proesa d'interpretar en tot just quatre setmanes quatre programes tan diferents des del punt de vista estilístic i tècnicament tan exigents, com per la intel·ligència que el pianista demostrà en la tria de les peces que integren cada concert, algunes de les quals s'escoltaven a París per primer cop.

Per confegir els programes Viñes va haver de buscar pacientment partitures oblidades en arxius, localitzar edicions o demanar transcripcions a musicòlegs. Va haver de llegir infinitat de peces per tal d'escollir finalment les que considerava més representatives de cada època i escola nacional pel que fa a les músiques més antigues i triar les més representatives de l'època d'or de l'escriptura per a piano o tenir la gosadia d'incorporar al darrer programa peces d'autors joves i no massa coneguts que li havien arribat a les mans tots just unes setmanes abans. Tot plegat per arribar a quatre programes que són una excel·lent mostra del millor de la literatura de tecla de tots els temps i no una simple mostra més de l'exhibició virtuosística de l'intèrpret, que era la pauta d'èxit habitual de la major part de pianistes de la seva generació.

Per sort, en el diari íntim que Viñes va mantenir durant bona part de la seva vida, el pianista testimonia dia a dia totes aquestes recerques i el procés artístic que el porta a idear i culminar un cicle com aquest. Però el diari és també el lloc on Viñes expressa, amb una sinceritat sorprenent, els seus temors i neguits, els alts i baixos anímics quan les dates es van acostant, l'esglai davant una empresa que a voltes sembla superar-lo. Els pensaments que l'assetgen just abans i just després dels concerts, quan voldria fer-se fonedís i desaparèixer abans de sortir a l'escenari i enfrontar el tràngol, i quan, un cop ha passat tot, en acabar el concert, se sincera de nou i parla de com ha rebut el públic les seves interpretacions, de l'èxit obtingut o dels errors que ha comés. El Viñes artista i el Viñes home enfront d'un dels grans desafiaments de la seva carrera i de la història de la música per a tecla.

Màrius Bernadó

Textos llegits: extractes del diari inèdit de Ricard Viñes

Miquel Villalba, piano

Format a l'Escolania de Montserrat, sota el mestratge del P. Ireneu Segarra, i al Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona, M. Villalba ha estat, a més, deixeble de Claude Helffer a París i del mestre belga Frédéric Gevers, el qual no dubtà a qualificar-lo com "un dels pianistes més dotats de la seva generació". En la seva brillant trajectòria acadèmica cal destacar els Premis d'Honor de Piano i d'Acompanyament. Ha guanyat, també, nombrosos premis en concursos nacionals i internacionals de piano (Albacete, Granada, Berga, Carlet, "María Canals" de Barcelona, Eivissa, "Jonge Virtuozen" de Bèlgica, etc.) i ha estat guardonat amb el Premi de l'Associació Catalana de Compositors i el Premi "Generalitat de Catalunya".

Els seus recitals, així com els concerts en companyia de prestigiosos intèrprets, orquestres i directors l'han dut a actuar

per tot Europa, Amèrica del Sud i Àsia. Pianista de gran versatilitat, el seu repertori abasta des del Renaixement fins als nostres dies i el seu recolzament a la música actual li ha valgut nombroses dedicatòries d'obres contemporànies. Ha enregistrat una vintena de discos entre els quals cal destacar la integral pianística de Manuel Blancafort (Naxos) i de Francesc Civil (Ficta) així com les Variacions Goldberg de Bach (Aglæ).

Piano Érard (París, 1921), de cordes paralel·les Mod. núm. O *quart-de-queue* (ref. 109184), cedit per Jordi Benseny.

Primer concert

Dijous, 8 de novembre de 2018

De Cabezón (1510-1566) a Haydn (1732-1809)

Escola espanyola

Antonio de Cabezón Diferencies sobre el “Canto del caballero”
Juan Moreno Minuetto, de la *Sonatina en Fa major*

Escola anglesa

William Byrd *Pavan The Earl of Salisbury* [El marquès de Salisbury (pavana)]
John Bull *The King's Hunting Jigg* [Giga de la caça del rei]
Henry Purcell *Preludi en Do major*

Escola italiana

Girolamo Frescobaldi *Fuga en Sol menor*
Domenico Scarlatti *Sonata en Re major, K. 29 (L. 461)*

Escola francesa

Jacques Champion de Chambonnières *La Loureuse, de Les pièces de clavessin... livre premier (Paris, 1670)*
François Couperin *Les Vieux seigneurs (Sarabande grave), de Quatrième livre de pièces de clavessin (Paris, 1730), 24e ordre*
François Couperin *L'Arlequine (Sérénade burlesque), de Quatrième livre de pièces de clavessin (Paris, 1730), 23e ordre*
Jean Philippe Rameau *Les Tourbillons (Rondeau), de Pièces de clavessin... [Livre 2] (Paris, 1724)*
[Interpretada per Viñes en un fortepiano del s. XVIII]
François Dandrieu *Le Concert des oiseaux núm. 3: L'hymen, extret de la 2a Suite del Premier livre de pièces de clavecin (Paris, 1724)*

Escola alemanya

Johann Kuhnau *Preludi i Minuet, de la Partita núm. 3 en Mi major, de Neue Clavier-Übung I (Leipzig, 1689)*
Johann Sebastian Bach *Invenció en Si menor, BWV 786*
Georg Friedrich Händel *Capriccio en Sol menor, HWV 483*
Carl Philippe Emmanuel Bach *Les Langueurs tendres, Wq 117/30, H 110*
Joseph Haydn *Allegro, de la Sonata en Re major, Hob. XVI/37*
[Peters núm. 7]
Johann Sebastian Bach *Preludi i fuga (per a orgue) en La menor, BWV 543*
- Franz Liszt [arranjament per a piano S 462 de Franz Liszt]

Segon concert

Dijous, 15 de novembre de 2018

De Mozart a Chopin

Wolfgang Amadeus Mozart *Adagio en Si menor, KV 540*

Ludwig van Beethoven *Sonata núm. 23 en Fa menor, op. 57 ('Appassionata')*

Allegro assai
Andante con moto
Allegro ma non troppo. Presto

Franz Schubert *Impromptu en La bemoll major, op. 142, núm. 2, D 935*

Carl Maria von Weber *Momento capriccioso, op. 12*

Felix Mendelssohn *Romança sense paraules en Sol major, op. 62, núm. 1*

Robert Schumann *Fantasia en Do major, op. 17*
Durchaus phantastisch und leidenschaftlich vorzutragen
[Sempre de manera fantàstica i apassionada]
Mässig - Durchaus energisch
[Moderat molt enèrgic]
Langsam getragen - Durchweg leise zu halten
[Portat lentament. Sempre Calmat]

Frédéric Chopin *Scherzo núm. 3, en Do sostingut menor, op. 39*

Frédéric Chopin *Preludi en La bemoll major, de 24 Preludis, op. 28 (núm. 17)*

Frédéric Chopin *Estudi en La menor, de 12 Estudis, op. 25 (núm. 11)*

Tercer concert

Dijous, 22 de novembre de 2018

Autors moderns

Franz Liszt	<i>Sonata en Si menor, S 178</i> [En una sola part] Lento assai - Allegro energico Andante sostenuto Allegro energico - Andante sostenuto - Lento assai
Alexis de Castillon	<i>Fantasia en Re menor, de la Suite per a piano núm. 2, op. 10</i>
Camille Saint-Saëns	<i>Preludi en Fa menor, d'Estudis op. 52</i>
Charles-Wilfrid de Bériot	<i>Cantabile, de 4 Morceaux à rythmes rompus pour piano, op. 56</i>
Charles-Wilfrid de Bériot	<i>Allegro vivace, de 4 Morceaux à rythmes rompus pour piano, op. 56</i>
Géorges Marty	<i>Pensée intime, de Trois petites pièces pour piano (núm. 2)</i>
Théodore Dubois	<i>Les Myrtilles, de Poèmes sylvestres</i>
Johannes Brahms	<i>Rapsòdia en Sol menor, op. 79, núm. 2</i>
Edvard Grieg	<i>Full d'àlbum en Si bemoll major, EG 109 [sense número d'opus] *</i>
Edvard Grieg	<i>El rierol, de Peces líriques VII, op. 62 (núm. 4)</i>
Cyril Scott	<i>Dagobah, op. 39, núm. 1 *</i>
Aleksandr Borodin	<i>Scherzo en La bemoll major</i>
Isaac Albéniz	<i>Torre Bermeja (Serenata), de Doce piezas características, op. 92 (núm. 12)</i>
Enrique Granados	<i>Oriental, de Danzas españolas</i>
Milij Balakirev	<i>Islamey (Fantasia oriental)</i>

* Primera audició

Quart concert

Dijous, 29 de novembre de 2018

Autors moderns

César Franck	<i>Preludi, coral i fuga</i>
Ernest Chausson	<i>Paysage, op. 38</i>
Vincent d'Indy	<i>Lac vert, de Tableaux de voyage, op. 33</i>
Vincent d'Indy	<i>La Poste, de Tableaux de voyage, op. 33</i>
Gabriel Fauré	<i>Tema i variacions en Do sostingut menor, op. 73</i>
Gustave Samazeuilh	<i>Preludi de la Suite en Sol menor</i>
Henry Février	<i>Nocturne *</i>
Léon Moreau	<i>Dans la nuit, op. 27, de Deux pieces pour le piano (núm. 1)</i>
Rhené-Baton	<i>Prélude oriental</i>
Gabriel Pierné	<i>Nocturne en forme de valse, de Trois pièces pour piano formant Suite de concert (núm. 2)</i>
Claude Debussy	<i>L'Isle joyeuse</i>
Déodat de Séverac	<i>Coin de cimetière au printemps, de En Languedoc</i>
Maurice Ravel	<i>Jeux d'eau</i>
Emmanuel Chabrier	<i>Bourrée fantasque</i>

* Primera audició

Proper concert Any Viñes:

Diumenge, 3 de febrer de 2019 ,19 h

EL PIANO DE RACHMÀNINOV

Nikolai Kuznetsov, piano (Guanyador del Concurs Internacional de Piano Ricard Viñes 2018)

Lucas Macías, director

Orquestra Simfònica del Vallès

Entrada: 20 € · Reduïda: 15 €

Auditori Municipal Enric Granados

Plaça de Josep Prenafeta s/n

25004 Lleida

Tel. 973 700 639

auditori@paeria.cat

www.auditorienricgranados.cat

www.facebook.com/auditorienricgranados

[Twitter: @auditoriEG](https://twitter.com/auditoriEG)

Venda d'entrades

Taquilla de l'Auditori

de dilluns a divendres,

de 17.30 a 20.30 h

Dissabtes, diumenges i festius

2 hores abans del concert

24 h: www.auditorienricgranados.cat

Col·labora:

Universitat de Lleida

municipal de teatre
LLEIDA

Organitza:

